

НҰРТА

Газет 1963 жылдың 1-ші мамырынан бастап шығады

Аудандық қоғамдық саяси газеті

Президент Жолдауынан туындаған ойлар

Болашақ ұрпақ қамы – басты назарда

Президентіміз Н.Ә.Назарбаев ақпан айындағы өз Жолдауында қаншама жаңалықтар мен жақсылықтар тыңдырылғаны және тыңдырылатыны туралы нақты айтып жеткізді. Еліміздің қарыштап алға келе жатуының өзі Елбасымыздың сындарлы саясатының нәтижесі, ел экономикасының жақсаруын халықтың әлеуметтік жағдайының артып, тыныс-тіршілігіміздің кеңейуінен, шағын ауылдардағы жағдайдың жақсаруынан да көруге болады. Елдің көңіл-күйі көтеріңкі, аста-төк молшылық, той-думан көбейді, қызыққа толы кештер. Тек өз ауылым туралы айтсам, ел жағдайы жақсы, ауылда жалақы алмайтын, жұмыс істемейтін отбасы жоқ деуге болады. Барлық төлемдер уақытында келіп тұрады. Әр үй сайын телефон желісі, жарық күндіз-түні сөнбейді, теледидардан екі арна үзбей көрсетеді. Мәдениет ошағы – ауыл клубы жұмыс істеп тұр, мерекелер сайын мерекелік шаралар мен жастарға арналған би кештері өтіп тұрады. Ауылдағы ауыл сәні болып тұрған орта мектеп жылдағы ағымдық жөндеуден өткен мектеп үйінің есігі әр уақытта ашық. Екі ауысыммен жұмыс істейтін мектепте кешке де ауыл жастары теннис, шахмат ойнаса, бокс үйірмесі де жұмыс істейді.

Президент Жолдауын зейін қойып тыңдаған мұғалімдер қауымы аса көңілді. Өйткені, биылғы жазғы еңбек демалысымызға

шығарда денсаулығымызды түзеуге де қаржы бөлінсе, 2009 жылдан бастап жыл сайын сатылап жалақымыз 25-30 %-ға өсетінін Президентіміз өз Жолдауында баса нығарлап айтып өтті. Бала туған аналарға деген қамқорлық та ерекше болмақ. Бұл ел болашағын ойлаған көреген Елбасымыздың іс-қадамын ұстаздар қауымы толығымен қолдаймыз.

Президент Жолдауын қызу талқылаған мұғалімдер қауымы өз міндетіміздің асқан жауапкершілікпен қарауды талап ететіндігін түсініп отырмыз. Бірақ, бір қыпжылтатындығы жаңа техникалық жабдықтар, жаңа химия, физика, мультимедиа кабинеттері, интерактивті такта шалғай жатқан шағын коммуналді мектеп болған соң қолымызға тие бермейтіндігі. Сонда да ауыл мұғалімдері өз қажырлы еңбектерімен жас ұрпақты тәрбиелеуге, білім беруге бар күштерін салауда. Өз беттерімен білімін көтеріп, білім көтеру курстарынан қалмай, әдістемелік – баспасөз құралдарын үзбей жазғызып алып, жаңалықтарды өз тәжірибелерінен ұштастырып отырады. Нәтижесінде білім сапасы былтырғы жылмен салыстырғанда біршама көтерілді.

Д.ӘШІМОВА,
Құлаңотпес ауылы.

Приложим все усилия

Каждый раз, выступая с ежегодным Посланием народу Казахстана, Глава государства определяет конкретные пути развития страны на предстоящий год. И хотя нынешнее Послание в основном ориентировано на социально-экономическое положение страны, огромное внимание Президент уделяет образованию – одной из сфер, которая затрагивает интересы буквально каждого человека. Радует то, что строительство школ он выделяет в качестве первого приоритета.

Президент объявил, что если в текущем году будет начато строительство 88 школ на 68 тысяч мест, то в последующие 2009-2010 годы – 102 школы на 69 тысяч мест. Эти цифры впечатляют. Отрадно, что в нашем селе заплани-

ровано строительство школы на 2011 год.

Глава государства также подчеркивает необходимость повышения качества обучения государственному языку, которое является объединяющим фактором для нашего общества. В планах общеобразовательных школ этого учебного года введено дополнительно 2 часа для изучения государственного языка.

Коллектив средней школы им. К.Мынбаева, с большим воодушевлением принимает эти поставленные задачи, приложит все свои усилия для их выполнения.

Т. ТУРГУМБАЕВА,
заместитель директора по учебной работе
СШ им. К. Мынбаева, член НДП «Нур Отан»

За строкой Послания Президента

Роль интеллектуальной собственности на территории района

Экономический рост Казахстана и его полноценная интеграция в структуру мирового рынка не возможны без развития охраны прав промышленной собственности, способствующей созданию сильной материально-технической и технологической базы современной индустриальной экономики и механизмов ее эффективного саморазвития.

Актуальность построения современной системы охраны интеллектуальной собственности еще более возрастает в связи с намерением Республики Казахстан вступить во Всемирную Торговую Организацию, требующую соответствия нашего законодательства Соглашению о торговых аспектах прав интеллектуальной собственности.

Охрана промышленной собственности и реализация приоритета экономического роста, в частности, реформирование и реструктуризация научно-технической сферы нашла свое отражение в разработанной Стратегии индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2003-2015 годы, утвержденной постановлением Правительства Республики Казахстан. Основные задачи Стратегии заключаются в следующем: обеспечение адекватных стандартов и принципов правовой охраны интеллектуальной собственности, а также эффективных средств по их осуществлению; создание условий для развития научно-технического прогресса, изобретательства и свободной конкуренции; обеспечение экономической, технологической и информационной безопасности Республики Казахстан в области интеллектуальной собственности; расширение использования объектов интеллектуальной собственности субъектами малого предпринимательства; усиление роли государства при формировании политики обеспечения

доступа субъектам малого предпринимательства к объектам интеллектуальной собственности.

Комитетом по правам интеллектуальной собственности министерства юстиции РК в апреле месяце проводится республиканское мероприятие «Интеллектуал». На основании чего управлением юстиции района разработан план подготовки и проведения мероприятия, включающий семинары с предпринимателями по обсуждению актуальных вопросов в сфере охраны прав интеллектуальной собственности. Мы просим принять в мероприятие самое активное участие всех предпринимателей и любого желающего из населения, которое планируем провести 18 апреля в здании районного акимата в 11-00. Кроме того, будет проведен цикл лекций с участием старшекласников средних школ, анкетирование и конкурс на лучший плакат по тематике «Нет пиратству».

Еще раз напоминаем, что интеллектуальная собственность возникает с созданием и использованием произведений науки, литературы и искусства, авторских постановок и их исполнения, фонограмм, передач организацией эфирного и кабельного вещания. Авторское право – это имущественные или личные неимущественные права. Во многих крупных компаниях интеллектуальный потенциал оценивается больше, чем финансовая сторона.

В связи с проведением мероприятия в управлении юстиции сформирован штаб для осуществления общего руководства и координации действий с наличием телефона доверия 119, факса – 22-0-23 для приема граждан и обращений от населения.

М.СЫЗДЫКОВ,
начальник управления юстиции Нуринского района

Нұра аудандық Мәслихатының VI сессиясынан АҚПАРАТТЫҚ ХАБАР

28 наурыз 2008 жылы аудандық Мәслихаттың VI сессиясы болып өтті. Сессияны оның төрағасы Ә.Таттыбаев ашып, жүргізді. Сессия жұмысына аудан әкімі С.Шайдаров, ауыл, кент әкімдері, аудан ұйымдарының басшылары қатысты.

Сессия күні тәртібіндегі ауданда қоғамдық тәртіпті нығайту, құқық бұзушылықтың алдын алуды күшейту, аудан бойынша әкімшілік-аумақтық өзгерістер жөнінде ұсыныстар енгізу, келісілілік шегінен төмен тұратын азаматтарға тағайындалатын төлемдерді орындау және басқа да мәселелер қарастырылды.

Қаралған мәселелер бойынша аудандық ішкі істер бөлімінің бастығы А.Қанафин хабарлама жа сады.

Сессия қаралған мәселелер бойынша шешімдер қабылдады. Аудандық Мәслихаттың кезекті VII сессиясының күні тәртібі бекітілді. Сессияның төрағасы болып №4 Кертінді сайлау округінен депутат Н.Сүлейменов сайланды. Осымен сессия өз жұмысын аяқтады.

Өкім	
Киевка кентінің әкімі	
№1	15 қаңтар 2008 ж.
Қарағанды облысы Әділет департаменті Нұра ауданы Әділет басқармасы Нормативтік құқықтық акт 2008 жылғы 18 ақпанда тіркелінді және мемлекеттік тіркеудің тізіліміне №8-14-66 болып енгізілді.	

Киевка кентінің көшелерінің атауларын өзгерту туралы.

Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылымы туралы» Заңының 14-бабына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 5 наурыздағы «Қазақстан Республикасындағы кәсіпорындарды, ұйымдарды, мекемелерді, темір жол станцияларын, әуежайларды, сондай-ақ физикалық-географиялық объектілерді атау және қайта атаудың және олардың атауларының транскрипциясын өзгертудің Тәртібін бекіту туралы» № 281 қаулысын басшылыққа ала отырып және Киевка кентінің Ленин, Киров, Пржевальское, Скалозубов көшелерінің тұрғындары атынан ұсынылған осы көшелерінің атауларын өзгерту туралы өтінулерін қарап:

1. Киевка кентінің келесі көшелерінің атауларын өзгертілсін:
  - 1) Ленин көшесі Тәуелсіздік көшесіне.,
  - 2) Киров көшесі Жамбыл көшесіне.,
  - 3) Пржевальское көшесі Ш.Уәлиханов.,
  - 4) Скалозубов көшесі Жолдыкей Нұрмағанбетұлы атымен қайта аталсын.
2. Осы шешімнің орындалуына бақылау жасауды өзіме қалдырамын.

Б. ШАЙЖАНОВ, кент әкімі.

Жастар мәселесі – ел саясатының құрамдас бөлімі

Қасым: Сен некең бақытты едің келер ұрпақ!

Өз халқын шынайы сүйетін ұл мен қыз Отанымыздың гүлденуіне білімімен, сол жолдағы табанды еңбегі және қайсарлы талпынысымен үлес қосары сөзсіз. Бұған Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың ақылға негізделген салмақты саясаты, саликалы Жолдауы, оның ішінде Қазақстанның жарқын болашағын жастармен байланыстыруы, ҚР-сы «Мемлекеттік Жастар саясаты туралы» Заңы жастардың қазіргі заман талабына сай бейімделуі, кәсіпкерлік, шағын және орта бизнесті дамыту, жастар арасындағы жұмыссыздықты жою сияқты мәселелер басты назарда болғандықтан аталған мәселелердің барлығы да жастарға нақты жолды нұсқап, бағыт-бағдар беретіні сөзсіз.

Жастарға байланысты тағы да бір айта кетерлік мәселе ағымдағы жылдың 18 тамызында өткен сайлауда аядағы бес жылдықа арнап «НұрОтан» ХДП-ның сайлауалды тұғырнамасында жас казакстандықтардың жақсы білім алып, лайықты жұмысқа қол жеткізуі мен өздерін істе танытуы үшін зор мүмкіндіктер қарастырылған. Олар:

ауыл жастарының сапалы кәсіби білім алуына қол жеткізуі;
үш және одан да көп бала туған жағдайда тұрғын үй несиелерін жабу үшін жас отбасыларына мемлекеттік демеуақылар беру;
ауылдық жерде қажет жас мамандар үшін әлеуметтік нақеттің енгізілуі және бастапқы көтерме қаражат т.с.с болуы тиіс;
салауатты өмір салты, темекі, ішімдік пен есірткіні пайдалануға қарсы бағытталған насихат жөніндегі жұмысты елеулі түрде күшейтуге қол жеткізу;

Мен аудандық мәслихаттың депутаты ретінде аталған мәселелердің барлығының да аудан бойынша іске асуына және Нұра аудандық мәслихатының Жастар саясатына байланысты 2005-2007 жылдарға арнап бекіткен аймақтық бағдарламасының одан әрі

жалғасын табуға өз ықпалымды тигізіп, осы мәселелердің іске асуына күш-жігерімді салатын боламын.

Дегенмен, жастарға осыншама мүмкіншілік жасалғанымен бүгінгінің баласына қарап қарынымыз апатымы рас. Бірдеңе айтсаң қазір заман сондай ден ара түсетіндер де аз емес. Бірақ барлығын заманға ысырып қойып отырсақ, еліміздің ертеңі не болмақ деген ой мазалайды мені. Бұл мәселелермен күресу партиялар, мемлекеттік органдардың ғана шаруасы емес Үкіметтік емес ұйымдардың да айналысатын шаруасы. Ал біздің ауданымызда жастардың жоғын жоқтайтын бір де бір Үкіметтік емес ұйым жоқ (ҮЕҰ). Сондықтан да мен депутат ретінде аудан бойынша ауыл жастарының одағын құрып Қоғамдық бірлестіктің ашылуына да күш-жігерімді салатын боламын. Қоғамдық бірлестік (ҚБ) ағуадағы мақсат – жастар саясаты мен мемлекеттік институттардың сектор арасындағы қызметтестігінің ретке келтіру, «Жастар саясаты» Заңын жүзеге асыру жолында мемлекеттік органдарға қолғабыс жасау. Ал міндетімізге келер болсақ еліміздің көркейіп өсу жолында жастарымыздың дамуына барлық қажетті жағдайларды жасау. Оның ішінде жастардың еліміздің әлеуметтік – экономикалық және мәдени өміріне ат-салысуына, олардың әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыруына барынша қолдау жасау болмақ.

Қорыта айтқанда, қазақы тәрбиенің қаймағы бұзылмасын десек, жастарымыз бей балаларымыздың құлағына ұлтымыздың әдеп-ибаасына байланысты үрдістерді құя беругіміз керек. Қазақы тәрбиені сусылдаған бала мен жастар болашақ Қазақстанды гүлдендіруге бар күш-жігерін салады,- деп ойлаймын.

Ұлттық ұлағаттан қол үзіп қалмайық. ағайын!

А. КРАСНОЖЕН,
Аудандық Мәслихаттың депутаты.

Юбилей

6 апреля – День органов следствия

В этом году органам следствия исполняется 45 лет.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 6 апреля 1963 года право производства предварительного следствия было передано Министерству охраны общественного порядка, позднее переименованного в Министерство внутренних дел СССР. Введение Указа в действие стало началом официальной деятельности следственного аппарата в органах внутренних дел.

Учреждение следственного аппарата в органах внутренних дел имело закономерный характер. Оно было обусловлено практическими потребностями борьбы с преступностью. Практика показала, что такое решение оказалось вполне оправданным. За 45 лет органы предварительного следствия сформировались и окрепли, определились наиболее целесообразные методы работы.

История же становления органов предварительного следствия сложилась гораздо раньше официальной даты образования. Согласно Уставу уголовного судопроизводства, принятому в 1864-м году была заложена идея процессуальной самостоятельности следователя, которая нашла отражение во всех последующих уголовно-процессуальных законах Российской империи. Первая реформа состоялась в 1922-м году, когда в соответствии с принятым Уголовно-процессуальным кодексом РСФСР весь следственный аппарат был сосредоточен в системе органов юстиции, а в уголовном розыске – упрощен. Одновременно расширялась компетенция органов дознания. После этого следствие еще несколько раз подвергалось изменению.

3 сентября 1928 года Постановлением ВЦИК и СНК РСФСР следственный аппарат передается и переходит в ведение прокуратуры. А уже 20 октября 1929 года было принято решение, предоставляющее право прокурорам поручать милиции расследование любого преступления. На практике это привело к тому, что в течение последующих 30 лет милиция, не являясь по закону органом предварительного следствия, тем не менее, расследовала в полном объеме уголовные дела всех категорий. Для обеспечения этой деятельности в 40-е годы в органах внутренних дел на основании ведомственного приказа были созданы свои следственные подразделения на главе со следственным отделом Главного управления милиции МВД СССР.

Принятые в 1958-м году Основы уголовного судопроизводства наделили правом производства предварительного следствия только следователей прокуратуры и госбезопасности. В связи с этим следственный аппарат в милиции был вновь ликвидирован. Через год в Казахской ССР стал действовать Уголовно-процессуальный кодекс.

Вместе с тем, из-за большой нагрузки следователи прокуратуры оказались не в состоянии обеспечить расследование массы накопившихся уголовных дел. Органы дознания по существу продолжали выполнять функции предварительного следствия и передавали возбужденные дела для окончания расследования в прокуратуру лишь тогда, когда значительный объем работы по ним был выполнен.

Поэтому Указом Президиума Верховного Совета СССР от 6 апреля 1963 года производство предварительного следствия было передано Министерству охраны общественного порядка, позднее - в МВД СССР. Введение Указа в действие и положило официальный характер деятельности следственного аппарата органов внутренних дел.

После провозглашения независимости в центральном аппарате МВД Республики Казахстан создано Главное следственное управление. За эти

годы следственный аппарат МВД прошел сложный путь становления и развития от Главного следственного управления МВД до Следственного комитета, который был образован постановлением Правительства № 313 от 21 апреля 2006 года. В состав Следственного комитета вошли Следственный и Военно-следственный департаменты, а также следователи и дознаватели спецподразделений.

Традиционно считается, что следователь – это одна из элитных профессий в системе органов внутренних дел.

Распутать хитроумное преступление со многими неизвестными, выстроить стройную версию и доказать ее, изобличить виновного – все это строго в рамках закона, ни в коем случае не нарушая прав и свобод человека. Перед следователем стоит сложнейшая задача: располагая данными о совершенном преступлении, надо достроить события, которые привели к трагическому финалу. По нынешним временам тут мало быть Шерлоком Холмсом. Необходимо обладать высочайшим профессионализмом, чтобы в незамысловатой для неискушенного взгляда мелочи увидеть улику, понять психологию преступника, разговорить его, установить истину. Далеко не каждому такое по плечу. Тем более большое уважение вызывают те, кто избрал эту трудную, но интересную профессию.

В такой праздничный для следователей день хочется вспомнить о своем учителе, благодаря которому я избрал эту профессию. Милиционером я начал работать с октября 1976-го года. Сначала помощником оперативного дежурного, инспектором по делам несовершеннолетних, тогда эта должность относилась к уголовному розыску, а с октября 1979-го был назначен следователем. Моим наставником и учителем был Касен Шорабаевич Шорабаев, возглавлявший в то время следственную группу в Нурунском РОВД, которая позже переросла в следственное отделение. Со временем эта должность перешла к заместителю начальника РОВД по следствию и дознанию. Сейчас уже нет среди нас этого замечательного человека, чей многолетний опыт передавался многим следователям моего поколения.

Касеке – так мы его уважительно называли, был сильнейшим следователем своего времени, хотя у него и не было специального юридического образования. Не люблю сказать этого слова, он был следователем от Бога. Он заранее знал о перспективе дела с момента поступления заявления о совершенном преступлении и учил нас этому. Он говорил, что надо представить себя на месте преступника и тогда примешь правильное решение. Может быть именно поэтому, в семидесятые годы К.Шорабаев был признан лучшим следователем МВД Казахской ССР.

Когда Касеке ушел в отставку, через некоторое время мне тоже пришлось возглавлять следствие в качестве заместителя начальника Нурунского РОВД по следствию и дознанию. Затем довелось работать в следственных отделах Саранского, Темиртауского РОВД, в Карагандинской высшей школе МВД, ГСК, КНБ РК преподавателем, заместителем начальника кафедры уголовного процесса, ныне переименованного в юридический институт МВД РК. Позже я перешел в центральный аппарат МВД РК, где работал старшим следователем по особо важным делам, начальником отдела дознания Военно-следственного департамента МВД РК, откуда ушел на заслуженный отдых.

Где бы я не работал и какую бы должность не занимал, за 28 лет службы в органах внутренних дел и сейчас – уже в качестве адвоката, всегда помнил и помню наставления своего первого учителя Шорабаева Касеке. Сегодня, в канун праздника, я поздравляю своих бывших коллег следователей и дознавателей Нурунского РОВД, желаю им высоких показателей в раскрытии и качественном расследовании преступлений.

Е. ТУРСЫНОВ,
полковник МВД в отставке, адвокат коллегии адвокатов г. Астаны

К 80 летию Нурунского района

Остаются в истории имена

Сегодня немало школ в районе носят имена не просто самых известных в Казахстане людей, но и наших земляков, чья жизнь проходила перед глазами нурунцев. Одно из таких имен – Каип Шайменов, которое присвоено 1 октября 2000-го года Шахтерской средней школе. Каип Шайменов – педагог по призванию, Отличник просвещения Каз ССР, всю свою сознательную жизнь посвятивший служению делу воспитания подрастающего поколения и внёсший весомый вклад в развитие образования нашего района.

Свою трудовую деятельность Каип Шайменов начал в далекие военные годы учителем начальных классов Захаровской средней школы. Закончив после войны Учительский институт, он был назначен инспектором

Нурунского районного комитета партии, один год работал заведующим парткабинетом. Затем снова учеба на историческом факультете Алмаатинского пединститута, руководящие должности в орготделе и отделе агитации и пропаганды райкома партии, в отделе образования и отделе культуры, годы учительства в средних школах райцентра, директорства в Шахтерской средней школе, откуда он ушел на заслуженный отдых. Правда, с работой расстаться не спешил и продолжал преподавать в средней школе № 92 г. Караганда.

Он искусно умел управлять коллегами, ладить с родителями, находить общий язык с учениками. Его главное кредо – служить делу просвещения людей, воспитывать, развивать нравственные и личностные качества подрастающего поколения, приумножать будущее страны.

«Высокоэрудированный, глубокообразованный и талантливый руководитель Каип Шайменович был очень требователен к себе и коллегам, и одновременно, заботлив, умел расположить к себе людей, и повести за собой и они отвечали ему добром», – так отзывались о нем коллеги Шахтерской средней школы, когда выходили с ходатайством в районный отдел образования и акимат Нурунского района о присвоении данной школе имени бывшего директора.

Можно сказать, что судьба этого человека сложилась счастливо, ведь выбрал он самую благородную профессию на земле, дал путевку в жизнь многим сельским мальчишкам и девчонкам. И, кроме того, с женой Накижан воспитал своих пятерых детей, которые тоже сегодня с большой любовью и благодарностью вспоминают наставления отца. Его старший сын Есентай, долгие годы проработавший начальником областного управления ДП, полковник милиции, считает, что отец привил всем детям лучшие качества, которые они в свою очередь передают детям – внукам Каипа Шайменова.

А ведь уйдя с поста заведующего районным отделом образования и отправившись в сельскую школу директором, он немало удивил и сослуживцев и родственников. И пока общественность района обсуждала нестандартное

поведение К.Шайменова, он совершенно спокойно впрягся в директорскую телегу, будучи совершенно уверенным, что в учительской гуще будет чувствовать себя настоящим педагогом.

Руководя сельской школой он ставил во главу угла повышение качества знаний учащихся, чтобы сельские дети получали такие же знания как их сверстники в городе. Пристально внимание уделяя укреплению материально-технической базы школы, вопросам совершенствования учебно-воспитательного процесса, постоянно занимаясь повышением своего методического мастерства, охотно делился с коллегами, сумел организовать методическую работу так, что все педагоги были заинтересованы в изучении и использовании на уроках новаторства педагогики и психологии и постоянно повышали свое профессиональное мастерство.

Уже через год о Шахтерской школе заговорили, как об одной из лучших в районе, а к концу десятилетия директорства, тогда уже большого Каипа Шайменовича, о педагогических достижениях этого учебного заведения знали даже в области. Вот как о нем отзывались в день присвоения школе его имени бывшие ученики, а теперь уже молодые коллеги: «Умелый руководитель, замечательный был человек. Педагог от бога, учитель и наставник! В нем сочетаются внешнее обаяние, прелесть и интеллигентность, требовательность и доброта, огромная любовь к людям. Всю себя без остатка отдавал работе. Для него не было мелочей. А историю знает глубоко, будто не предметом. Слушая его можно подумать, что он везде и всюду непосредственный участник. Преданно любил свою профессию и свой предмет!»

Теперь его имя навсегда останется в истории района, где он родился, вырос и, которому отдал свои лучшие трудовые годы. В общей сложности тринадцать лет он стоял у руля Шахтерской средней школы, которая по праву может носить его имя и гордиться этим. Из года в год вместе со своими учениками он сам рос и совершенствовался, требуя того же от окружающих. Его пенили сослуживцы и любили учащиеся.

Для его же детей новость о присвоении Шахтерской школе имени отца, о которой они прочитали в газетах, «сначала была просто шокирующей, – признавался его сын Есентай Каипович. – Это потом пришло чувство гордости и радости за такую высокую оценку труда отца. А поначалу ничего кроме удивления и какой-то неловкости мы не испытывали. Вскоре собрались все вместе на семейный совет. Вот тогда и решили – взять какое-то шефство над ней что ли...»

С тех пор так и повелось, если не все, то хотя бы двое из них не меньше двух раз в год приезжают сюда, стараясь чем-либо помочь. А теперь подобные поездки стали довольно волнительными в плане воспоминаний не только для детей, но и внуков Каипа Шайменовича. Да и само село Шахтерское для семьи Шайменовых не чужое. Здесь они жили, а старший сын даже свадьбу свою сыграл в столовой этой же школы. Вот почему они с удовольствием помогают с ремонтом учителям, отличникам учебны веселой привозят подарки, школе преподнесли цветной телевизор, видеоматрифон, сканер, ксерокс и др.

Вот такой, на первый взгляд, простой человек жил и трудился среди нас, оставаясь после себя неизгладимый след в сердцах коллег и учеников, и какой-то особый неповторимый дух в классных кабинетах школы, где старался донести до ребят знания, с которыми они затем смело шли по жизни

Наталья ШЕВЧЕНКО

Наурыз мерекесінде

**Қыс өтіп, қар кетіп,
Шырайлы жаз жетіп,
Шаруаның кенелген
Мейрамы ежелден
Құтты болсын, бұл Наурыз!**

Бүгінгі таңда Қазақстан мемлекетінің қалыптасу жолында

жасалған нақты қадамдары тәуелсіз еліміздің мерейін асқақтатқаны бәріне мәлім. Міне бүгінгі күні Наурыз мерекесін осындай қуанышты көңіл-күймен еліміздің дамуына, өз үлестерін қосып келе жатқан Майоровқа ауылының халқы да үлкен табыспен қарсы алды. Дәстүрімізге айналған Ұлыстаң ұлы күні күлімдеген шуақты көктеммен бірге, қазақ даласына жаңа жыл келді, әр адам келер жылдан үміт күтіп оны ақ

тілекпен, ақ ниетпен қарсы алады. Ауылымыздың барлық тұрғындары, оның ішінде (немес. орыс) 22-сі күні таңғы сағат 9-дан бастап ұлттық киімдерін киіп бала-шаға, көрі-жас, ата-әжелеріміз орталық алаңына жинала бастады.

Ауыл-ауыл болып киіз үйлер тігілді. Мектеп бойынша Ы.Алтынсарин ауылы, әкімшілік - Сәкен ауылы, отбасылық дәрігерлер ұжымы - Абай ауылы, Нұр-Астық ауылы. Алаңға шығып, өз тілегін білдірген ауыл әкімі Османов Төлеген Хамзеұлы барлық ауыл халқын құттықтай отырып, бүгінгі мерекелік іс-шараларды атап өтті. Келесі сөз кезегінде мектеп басшысы К.Сұлтанбекова да мерекелен құттықтан, ақ тілегін білдірді. Ауыл басшысы Темирбаев А.А. өз тілегін айта отырып, келешекте ауылымыздың көркеюіне үлесін қосатынын, ауыл жастарына жағдай жасайтынын, ертеңгі күнге арман үмітпен қарау керек екендігін айтты. Осыдан кейін мерекелік іс-шараны жүргізуші Г.Ибрайбекова өзінің концерттік бағдарламасын бастап кетті. Үлкен ата-әжелеріміз ақ тілек, баталарын беріп, шашу шашты.

Салт-дәстүріміз бойынша ат жарыс, шахмат, теннис, арқан тартыс ойындары қызықты өтті. Наурыз күні ауылымыз қуанышқа кенеліп, наурыз көже ішіп, бір-бірімен құшақтасып, сәлемдесіп, әзіл-оспақ айтып, жұртты күлдіріп отырса халықтың мерекеге деген ынта ықыласы арта түсті. ТОО «Нұр-Астық 2005» шаруашылығы түскі сағат 1-де асханада ауыл ардагерлері, көп балалы батыр аналарымызды және барлық ауыл үлкендерін құрметтеп ас берді. Осы мерекенің бас демалушы болған ауыл басшысы А.Темирбаев ағамыз және ауылымыздың барлық шаруа қожалықтары және де жеке кәсіпкерлердің көмектерімен ұйымдастырылған Наурыз мерекесіне барша халық ризашылығын білдірді.

Той соңына қарай мерекені ұйымдастырушы мен

жүргізуші, әділ қазылар біріге отырып, жарыстарға, ойын-сауыққа қатысқандарды ат жарысы бойынша 1-орын 6-қазақ сынып оқушысы Османов Ақжол, 2-орын 8-сынып оқушысы Қаркен Қазбек, 3-орын 8 орыс сынып оқушысы Тев Олег иеленіп бағалы сыйлықтарға ие болды.

Арқан тартыс сайысында 1-орын бригада жұмысшыларының иесінде болса, 2-орын мектеп оқушыларында болды. Шахмат ойынында 1-орынды мектеп ұстазы (тарих пәні) Искаков Медет иеленсе, 2-орын 8 қазақ оқушысы Османов Думанның иесінде болды. Теннис ойыны бойынша 1-орынды мектеп тәрбиесінің орынбасары Р.Оспанов иеленді.

Жалпы салт-дәстүр бойынша бесікке салу дәстүрін көрсеткен әкімнің (әкімшілік) 1-орынға иеленсе, 2-орынды мектеп келін түсіру дәстүрін иеленді және отбасылық дәрігерлер ұжымы тұсау кесу дәстүрін көрсетіп бағалы сыйлықтарға иеленді.

«Нұр-Астық» ауылы, құда түсу дәстүрін көрсетіп 3-орынға иеленді. Осы Наурыз мерекесінде ән шырқап, өзін көпшіліктің көңілінен шыға білген әншілеріміз, Орынбай Акерке 7-сынып, бала бақша тәрбиесінің Тансықбаева Жанар, мектеп ұстазы Темирбаева Гүлзана, домбыраны тарта отырып, құйқылжыта ән салған ауыл пошта меңгерушісі Мустафина Гүлжанат және Мұсабаев Жаксылық ағамызға халық көпеметпен қол соғып ризашылықтарын білдірді.

Наурызды қарсы алу мейрамы ауылымызда көңілді, көтеріңкі қалыптасқан салтқа байланысты мүмкіндік бойынша өткізілді.

М.ЖАҚЫПОВА,
ұстаз,
Майоровқа ауылы.

НҰРА АУДАНЫ ӘКІМДІГІНІҢ ҚАУЛЫСЫ

2008 жылғы 18 ақпан №03/04

Қарағанды облысы Әділет Департаменті
Нұра ауданы Әділет басқармасында
2008 жылдың 28 наурызында тіркелінді,
мемлекеттік тіркеу № 8-14-68

2008 жылы ақыл қоғамдық жұмыстарды ұйымдастыру туралы.

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Халықты жұмыспен қамту туралы» Заңына, 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Заңына сәйкес, сонымен қатар жұмыссыз азаматтарды уақытша жұмыспен қамту мақсатында аудан әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Нұра ауданының кәсіпорындарына қажеттіліктеріне сәйкес жұмыссыздар үшін ұйымдастырылған қоғамдық жұмыстың көлемі мен түрлері, ұйымдардың тізбесі қосымшаға сәйкес бекітілсін.
2. Қоғамдық жұмыстарды тәртіп бойынша өткізу үшін аудандық мемлекеттік мекемелерге, кәсіпорындарға Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімімен қажет шарттар жасау ұсынылсын, сонымен қатар еңбек түрі, мерзімі, жағдайы көрсетілген жеке еңбек шартына сәйкес жұмыссыздардың жұмысқа қабылдануларын жүзеге асырсын.
3. Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі (Гүлнар Тақуқызы Жүпенова) белгіленген тапсырма талабы мен осы мақсатқа бөлінген қаржының шегінде ұйымдардың өтініштеріне сәйкес жұмыссыз азаматтарды өтінішдер бойынша ақыл қоғамдық жұмыстарға уақытша орналастыру үшін жолдама берсін.
4. Нұра ауданының қаржы бөлімі (Баранов Николай Анатольевич) 2008 жылы қоғамдық жұмыстарды өткізу шараларына бюджет қаражатында осы мақсаттарға сәйкес қарастырылған қаржыландыруды жүзеге асырсын.
5. Аудан әкімдігінің 2007 жылғы 13 сәуірдегі «2007 жылға қоғамдық жұмыстарды ұйымдастыру туралы» (Қарағанды облысы Нұра ауданының әділет басқармасында 2007 жылдың 25 сәуірінде тіркелінді, мемлекеттік тіркеу № 8-14-46) № 07/01 қаулысының күші жойылды деп танылсын.
6. Осы қаулының орындалуын бақылау аудан әкімінің орынбасары Зара Ахметжанқызы Даутоваға жүктелсін.
7. Осы қаулы ресми жарияланған күннен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудан әкімі

С.Шайдаров

«Қазпочта» АҚ Қарағанды облыстық филиалы Нұра аудандық почта байланысы торабының бастығы лауазымына конкурс жариялайды.

Конкурсқа қатысушыларға қойылатын жалпы біліктілік талаптары:
Жоғары білім, қалауынша экономикалық.

Қалауынша басшы лауазымындағы жұмыс тәжірибесі болуы.

Резюмедер осы хабарландыру жарияланған сәттен бастап 15 күн ішінде мына мекен-жай бойынша тапсырылуы тиіс:

Қарағанды қаласы, Бұқар жырау даңғылы, 39 үй. Персоналмен жұмыс жасау секторы, №8 кабинет, тел.: 8 (7212) 411512 (қосымша 204), факс 411512 (қосымша 222)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ АКИМАТА НУРИНСКОГО РАЙОНА

18 февраля 2008 года № 03/04

Зарегистрировано
в Управлении Юстиции Нуринаского района
Департамента Карагандинской области
28 марта 2008 года,
№ государственной регистрации 8-14-68

Об организации оплачиваемых общественных работ на 2008 год

В соответствии с Законом Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О занятости населения», Законом Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении в Республике Казахстан», а также в целях обеспечения временной занятости безработных лиц акимат района **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

1. В соответствии с потребностью предприятий утвердить согласно приложению перечень организаций Нуринаского района, виды и объемы общественных работ, организуемых для безработных.
2. Рекомендовать государственным учреждениям и предприятиям заключить соответствующие договоры с отделом занятости и социальных программ Нуринаского района на проведение общественных работ в установленном порядке, а также осуществлять прием безработных на работу согласно индивидуальным трудовым договорам с указанием видов, сроков и условий труда.
3. Отделу занятости и социальных программ Нуринаского района (Жупенова Гүлнар Тақуевна) по заявкам направлять безработных лиц на оплачиваемые общественные работы для временного трудоустройства согласно заявленной организациями потребности в пределах установленного задания и средств, выделенных на эти цели.
4. Отделу финансов Нуринаского района (Баранов Николай Анатольевич) осуществлять финансирование мероприятий по организации оплачиваемых общественных работ в 2008 году согласно предусмотренных бюджетных средств на эти цели.
5. Постановление акимата района «Об организации общественных работ на 2007 год» № 07/02 от 13 апреля 2007 года (зарегистрированное в управлении юстиции Нуринаского района Карагандинской области 25 апреля 2007 года, регистрационный № 8-14-47) признать утратившим силу.
6. Контроль за исполнением данного постановления возложить на заместителя акима района Даутову Зару Ахметжановну.
7. Настоящее постановление вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его официального опубликования.

Аким района

С.Шайдаров.

Карагандинский областной филиал АО «Қазпочта» объявляет конкурс на замещение должности: начальника Нуринаского районного узла почтовой связи

Основные требования на замещение должности:

Образование высшее, желательно экономическое.

Опыт работы на руководящей должности желателен.

Срок подачи резюме 15 дней со дня публикации.

Обратиться по адресу: г. Караганда, проспект Бұқар жырау 396 Сектор по работе с персоналом кабинет №8,

т.: 8 (7212) 41 15 12 (внутр. 204) факс 41 15 12 (внутр. 222)

«Об итогах оперативно-служебной деятельности ОВД Нуринаского района по борьбе с преступностью, охране общественного порядка и общественной безопасности за 2007 год»

С сессии районного Мажилиса

Основные усилия личного состава ОВД Нуринаского района были направлены на реализацию поставленных руководством МВД, ДВД области задач по обеспечению охраны общественного порядка, пресечению, раскрытию преступлений, соблюдению личным составом ОВД законных прав граждан и также исполнению установок, данных по последней сессии районного Мажилиса.

Криминогенная обстановка в регионе характеризуется незначительным снижением, как общего количества преступлений (104 против 125), так и учитываемых по линии криминальной полиции (93 против 115).

Уменьшилось число тяжких преступлений с 15 до 10 фактов. Не допущено таких видов преступлений, как изнасилования, кражи автотранспорта, вымогательства, преступлений с применением огнестрельного оружия.

Сократилось количество тяжких телесных повреждений со смертельным исходом, имущественных преступлений, грабежей, краж чужого имущества, краж скота и цветного металла, мошенничеств, преступлений, совершенных против общественного порядка, в общественных местах и на улицах. Уменьшилось число грабежей, краж с предпочтением, преступлений, совершенных против общественной безопасности и общественного порядка. Снизились рецидивная и подростковая преступность, совершенная в состоянии алкогольного опьянения.

Сохраняется позитивная динамика регистрации заявлений и сообщений о преступлениях в КУЗ.

Возросла раскрываемость по имущественным видам преступлений: краж с предприятий до 100%, краж чужого имущества - 85%, краж у граждан - 89,1%, краж скота - 75%, краж цветного металла - 100%, хулиганства и мошенничества по 100%.

Несколько возросла эффективность работы оперативно-следственных подразделений. Основные усилия приложены к раскрытию и расследованию преступлений имущественного характера.

В текущем году принятыми мерами не допущены факты нарушения законности и конституционных прав граждан.

Вместе с тем, поставленные задачи в силу различных причин в полном объеме не выполнены. Динамика преступности характеризуется ростом преступлений, совершенных против личности на 22,7%, тяжких телесных повреждений - на 50%, краж с предприятий - на 50%.

Снижена в сравнении с 2006 годом раскрываемость по линии РОУП - 84,3% против 85,1%; тяжких преступлений - 90% против 100%; квартирных краж со 100% до 92,3%.

С целью контроля за организацией работы по раскрытию преступлений в дежурные сутки регулярно, силами ответственных от руководства осуществляются соответствующие проверки. Их результаты являются предметом рассмотрения ежедневных инструктивных совещаний. Не раскрытыми в 2007 году у нас остались: разбой (март 2007 на семью Ахундияновы в с.Мынбаева) и два ДТП со смертельным исходом (имевшие место в п.Киевка и с.Ахметтау в конце 2007 года), данные преступления имели широкий резонанс среди населения района. Здесь определяющим является управленческое влияние на процесс, связанные со сбором и закреплением доказательств, использованием приемов, способов и методов оперативно-розыскных действий.

В течение года не снималась острота проблемы розыска. По розыску уголовных преступников дела обстоит следующим образом. Остаток на

01.01.07г. -3, объявлено в розыск -13, найдено 12 преступников. Остались не разысканными 3 человека. Процент розыска составил 92,3% (против 90% в 2006г.). По розыску лиц без вести пропавших лиц: остаток -1, объявлено 6, установлено -5, остаток -2. Процент розыска составил 83,3%, против 71,4% в 2006 году. По неопознанным трунам: остаток на 01.01.07г. составлял -3, установлено 1 лицо, процент опознания составил 25%, , остаток -3.

Раскрыто 6 ранее совершенных преступлений, в том числе 1 из категории прошлых лет.

Старается не выпускать из поля зрения вопросы выявления наркопреступлений. Взяли на контроль реализацию региональной Программы борьбы с наркомагией и наркобизнесом. Между тем, за отчетный период было выявлено 3 факта, связанных с наркотиками. В этом году основной упор будет сделан на профилактику наркомании в молодежной сфере и вовлечение в борьбу с этим злом общественной, заинтересованных ведомств и должностных лиц.

Сохраняется немало нерешенных проблем по борьбе с преступностью и охране общественного порядка. Учитывая состояние правопорядка в районе, определенные ДВД приоритеты, продолжаем уделять первоочередное внимание профилактике правонарушений, ее адресной направленности.

Немало сделано в регионе по укреплению профессионального ядра участковых инспекторов полиции. При этом хотелось бы отметить недостаточную обеспеченность форменным обмундированием, обеспечение участковых пунктов полиции оргтехникой, связью, канцелярскими принадлежностями, техникой и ГСМ. Вместе с тем, материально-техническое обеспечение не должно сказываться на результатах оперативно-служебной деятельности. Главная задача - обеспечение охраны общественного порядка, недопущение совершения преступлений, их профилактики.

Принимаются меры по комплекции существующих вакансий участковых инспекторов полиции и их помощников (2/2).

В ходе проводимых оперативно-профилактических мероприятий особое внимание уделяется выявлению административных правонарушений. Так, всеми службами ОВД было выявлено 1886 административных правонарушений, из которых 534 совершено в общественных местах, 4 - на улицах и 1 в сфере быта. Из общего количества выявленных административных правонарушений лишь по 53 материалам приняты предупредительные меры, 1680 лиц оштрафованы на общую сумму 1 млн. 976 тыс.051 тенге, взысканы из этой суммы 1 млн. 653 тыс.660 тенге, процент взысканности штрафов составил 83,7%.

Из года в год снижается количество административно арестованных. Из общего количества выявленных административных правонарушений 488 материалов составлено за нарушение антиалкогольного законодательства, 14 лиц направлено на принудительное лечение в СЛПУ: 313 материалов - за нарушение паспортного режима, 28 иностранных граждан привлечены к административной ответственности за нарушение правил пребывания иностранных граждан, 82 лица привлечено к административной ответственности за нарушение лицензионно-разрешительной системы, 759 водителей привлечено за нарушение правил ПДД и 67 граждан - за нарушение правил благоустройства. В ходе осуществления профилактической работы за отчетный период времени на профучеты было поставлено 245 человек, в том числе 14 лиц ранее судимых, 141 семейный дебошир, 100 алкоголиков.

С начала 2007 года были проведены сходы с населением акима района и ряда руководителей предприятий и организаций. Вопросы, поднятые на сходах, касающиеся ОВД в целом, разрешены. Ряд предложений населения принят к сведению. В период проведения выборов силами отделения общественной безопасности было обеспечена охрана общественного порядка. Нарушений Закона «О выборах», беспорядков допущено не было.

В ходе проведения профилактических рейдов и отработок было выявлено 759 административных правонарушений, против 562 в 2006 году. Следует отметить положительную тенденцию роста выявляемых правонарушений, чего не скажешь о качестве составления административных материалов. По-прежнему имеют место факты направления в этой связи представлений прокуратуры, проведения служебных проверок и наказания сотрудников ОВД.

За 12 месяцев 2007 года на обслуживаемой территории ОДП зарегистрировано 18 ДТП (в 2006 году 23), при которых погибло 8 человек (на уровне прошлого года), ранено 18 человек (в 2006 году - 37).

В целях предупреждения и пресечения грубых нарушений ПДД, влияющих на безопасность дорожного движения сотрудниками ОДП выявлены 762 административных правонарушения, за управление в нетрезвом состоянии задержано 55 человек, лишено прав на управление транспортным средством 23 водителя, наложено штрафов на сумму 1 086 525 тенге, взыскано на сумму 1 067 415 тенге, процент взысканности составил 98,2%.

Личным составом ОДП активизирована работа по пропаганде агитации ДТП и детского дорожного травматизма, обследованы 27 школ, там же проведены беседы с учащимися о правилах поведения детей на улицах. В учреждениях и предприятиях проведены 29 бесед на тему «Водитель - дорога», измененных правил проведения техосмотра, перевозка негабаритных и сельскохозяйственных грузов. Активизирована работа по пропаганде безопасности движения, поднятия имиджа дорожной полиции, за 12 месяцев издано 7 заметок в местной газете «Нура».

Дорожному надзору ОДП ОВД Нуринаского района возложена задача по контролю за эксплуатацией и содержанием автомобильных дорог республиканского значения - 187км, местного значения - 783 км, УДС - 157км.

Дорожным надзором в период за 12 месяцев 2007 года проводилась определенная работа по совершенствованию организации движения. Совместно с представителями дорожных служб и автохозяйств района проведено обследование улично-дорожной сети Нуринаского района. Обследовано автотрасс 351 км., выдано 10 предписаний на устранение выявленных недостатков, за плохое содержание автотрасс местного значения и УДС п.Киевка, невыполнение предписаний ОДП к административной ответственности по ст. 486 ч.1 привлечено 2 человека. Наложено штраф на сумму 8736 тенге.

Проведены 5 комплексных проверок в соответствии с приказом №130 МВД РК от 26.02.2002г.: юридического лица филиал АО «Казавоттранс», ПК «Индустриальный», ТОО «Кайнар», ТОО «Черногорский и К», ТОО «Пржевальский». 3 руководителя привлечены к административной ответственности в виде штрафа по ст.474 ч1 КоАП РК на сумму 18564 тенге. Работа в данном направлении активизирована в сравнении с аналогичным периодом прошлого года.

На учете в ОДП ОВД состоит 2191 единиц ТС,

в т.ч. 457 ед. юридических лиц, 1734 единицы физических лиц.

В период с 01.01.07г. по 01.01.08г. прошли годовой технический осмотр 1702 АМТС физических лиц, что составило 98,1% и 417 АМТС юридических лиц - 91,2%.

Анализ оперативной обстановки показывает, что несовершеннолетними на территории Нуринаского района совершено 5 преступлений, (против 9 - 2006 год).

В ходе профилактических мероприятий в ОВД Нуринаского района были доставлены 146 несовершеннолетних, из них по ст. 336 КоАП РК - 20.

На комиссию по делам несовершеннолетних направлено 22 материала, в том числе 18 - в отношении неблагополучных семей. Лишено родительских прав 7 родителей, 8 несовершеннолетних помещены в ЦНИАРН ДВД Карагандинской области, 34 родителя были привлечены к административной ответственности по ст. 111 КоАП РК за уклонение от воспитания несовершеннолетних детей и материал направлен в суд Нуринаского района. На профилактический учет в ГДН ООБ поставлено 58 несовершеннолетних и 62 неблагополучные семьи. По состоянию на 01.01.08г. на учете в ГДН ООБ ОВД Нуринаского района состоят 41 несовершеннолетний и 62 неблагополучные семьи, 2 взрослых организатора, 5 групп, в них 14 несовершеннолетних. За реализацию табачных изделий несовершеннолетним привлечено к административной ответственности 16 продавцов, за реализацию спиртных напитков несовершеннолетним - 15 продавцов.

Миграция. За 12 месяцев в район заехали и зарегистрировались в ОВД 517 временно прибывших иностранцев и ближнего дальнего зарубежья, в том числе Россия -345, Украина -18, Узбекистан-68, Белоруссия -21, Кыргызстан-25 Молдова-3, Таджикистан-2, Монголия-9, Германия-21, Азербайджан-3, Англия -1, Турция-1. Гражданство Республики Казахстан получили 12 семей.

За различные нарушения правил пребывания в районе к административной ответственности привлечены 28 иностранных граждан дальнего зарубежья, выдворенных за пределы РК нет.

Первоочередными для нас продолжают оставаться вопросы соблюдения законности при приеме, регистрации и разрешении заявлений, сообщений о преступлениях.

Прокуратурой района выявлено и поставлено на учет 7 ранее незарегистрированных преступлений, из которых 5 - путем необоснованного принятия решений об отказе в возбуждении уголовного дела, по которым 3 уголовных дела были направлены в суд.

Штатная численность ОВД Нуринаского района составляет 115 единиц, вакансий 16.

На службу в органы внутренних дел принято 4 сотрудника, переведены из др. ОВД -2. По причине ухода на пенсию прекратили службу 4 человека, переведено в другие ОВД -6 сотрудников. Не оставляем без внимания и вопросы борьбы с правонарушениями и преступлениями в собственных рядах.

В дисциплинарном порядке за различные нарушения дисциплины и законности привлечено 34 сотрудника.

Всего в ОВД Нуринаского района поступило 685 заявлений граждан, из них 674 рассмотрены положительно, 11 без принятого решения.

А.Канафин,
начальник Нуринаского ОВД
полковник полиции

Қосымша Нұра ауданы бойынша қоғамдық жұмыстың көлемі мен түрлері, ұйымдардың тізбесі:

№	Ауыл және кент атаулары	Ұйымдардың, кәсіпорындардың және мекемелердің атаулары	Қоғамдық жұмыстардың түрлері	Қатысушылардың саны	Жұмысқа қатысудың мерімі (ай)	Еңбек ақы көлемі (теңге)	Жалпы сомасы (теңге)
1	Киевка	Нұра ауданы бойынша салық комитеті	- хабарламаларды және хат-хабарларды таратуға көмектесу;	4	2	84120	84120
2	Киевка	Аудандық сот	- шақыру қағаздарын және хат-хабарларды таратуға көмектесу;	6	2	126180	126180
3	Киевка	Нұра ауданының білім беру бөлімі	- хаттарды және хат-хабарларды таратуға көмектесу; - әлеуметтік мәдени бағыттағы нысандарды жөндеуге қатысу (бабалардың ойын алаңдары, спорттық алаңдар және т.б.);	2	2	42060	84120
4	Киевка	Киевка кентінің әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - құрылыс жұмыстарына қатысу; - тұрмыстық-коммуналдық шаруашылықтың мекемелеріне елді мекеннің аумағын жинастырып тазалауға (күл-коқысты шығару, сырлау, ақтау жұмыстары және т.б.); - кент аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - әлеуметтік қызмет; - тұрғындарды әр аула бойынша аралау; - тәрбиеші-ұстаз; - жолдардың құрылысы мен жөндеу, су коммуникацияларын жүргізу; - мәдениет саласында ауқымды іс-шараларды (спорттық жарыстар және қоғамдық мереке-думандар) ұйымдастыруға көмек көрсету; - кенттің инфрақұрылымдарын дамыту; - елеулі және мерейлі даталарды атап өтуге арналған мерекелерді өткізуге көмек көрсету; - маусымдық қысқа мерзімді жұмыстар; - құрылыс бригадалары;	5 7 6 46 5 8 1 1 1 1 1 1 1 2	2 2 2 2 2 2 0,3 2 2 2 2 2 2	105150 147210 126180 967380 105150 168240 2955 21030 21030 21030 21030 10515 42060	1758960
5	Ақмешіт	Ақмешіт Ақмешіт ауылының әкімінің аппараты	- ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау; - балалар алаңдарын қайта құру; - үй жануарларын идентификациялауға көмек көрсету; - мал өлекесін қому қорымен жөндеуге көмек көрсету; - қоғамдық тәртіпті қорғауға көмек көрсету;	2 1 1 1 1 1 1	2 2 2 2 2 2 2	42060 21030 21030 21030 21030 21030 21030	147210
6	Балықтықол	Балықтықол ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
7	Құланотпес	Құланотпес ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
8	Қарой	Қарой ауылы әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау; - қиын жеткішіктер	1 2 1 1	2 2 2 2	21030 42060 21030 21030	105150
9	Баршың	Баршың ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
10	Киевка	Қорғаныс істері жөніндегі бөлім	- кент аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - шақырту қағазы мен хат-хабарларды таратуға көмектесу;	2 10	2 2	42060 210300	252360
11	Майоровка	Майоровка ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
12	Тассуат	Тассуат ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 1 2	2 2 2	21030 21030 42060	84120
13	Шахтер	Шахтер ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
14	Пржеваль	Пржевальское ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
15	Киевка	Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - әлеуметтік қызмет; - тұрғындарды әр аула бойынша аралау; - елеулі және мерейлі даталарды атап өтуге арналған мерекелерді өткізуге көмек көрсету;	2 2 2 2	2 2 2 2	42060 42060 42060 42060	168240
16	К.Мыңбаев	К.Мыңбаев ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
17	Ахметауыл	Ахметауыл ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
18	Кобетей	Кобетей ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
19	Заречное	Заречное ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
20	Кертінді	Кертінді ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау; - ескерткіштерді қалпына келтіру және қорғау; - ауылшаруашылық жұмыстарына қатысу;	2 2 1 1 1	2 2 2 2 2	42060 42060 21030 21030 21030	147210
21	Изенді	Изенді ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
22	Жараспай	Жараспай ауылы әкімінің аппараты	- ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау; - газет, журналдарды таратуға көмек көрсету; - Қазақстан Республикасының Заңдары бойынша түсініктеме беру кеңесшілік пунктін ұйымдастыру; - аулалық клуб;	3 1 1 1 1	2 2 2 2 2	63090 21030 21030 21030 21030	147210
23	Байтуған	Байтуған ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
24	Шербакөв	Шербакөв ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
25	Жанбөбек	Жанбөбек ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
26	Шұбарқол	Шұбарқол кентінің әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
27	Құланотпес	Құланотпес ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
28	Талдысай	Талдысай ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
29	Текенекты	Текенекты ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
30	Соналы	Соналы ауылының әкімінің аппараты	- республикалық және аймақтық қоғамдық компанияларды (жұртшылықтың ой-пікірін сұрастыру және санаққа қатысу) өткізуге көмектесу; - ауыл аумағын экологиялық сауықтыру (қоғалдандыру және көркейту); - тұрғындармен жұмыс және әлеуметтік карта жасау;	1 2 1	2 2 2	21030 42060 21030	84120
31	Киевка	Нұра аудандық қызметтік тергеу-орындау инспекциясы	- хаттарды, хат-хабарларды, шақырту қағаздарын таратуға және құжаттарды тігуге көмектесу;	6	2	126180	126180
32	Киевка	Нұра ауданының әділет басқармасы	- хаттарды, хат-хабарларды, шақырту қағаздарын таратуға және құжаттарды тігуге көмектесу;	4	2	84120	84120
33	Киевка	Нұра ауданының «Қарттар мен жалығын қолдау және бағу жөніндегі» қоғамдық бірлестігі	- мейір-бике - әлеуметтік қызмет;	2 10	2 2	42060 210300	252360
		Барлығы		247	2.0	5165820	5165820

Выйду на улицу, гляну на село - кругом чистота и мне весело!

Ранняя весна этого года внесла свои коррективы в планы по благоустройству, санитарной очистке и озеленению территорий. Поручением акима области первый всеобщий субботник предстоящего трехмесячника прошёл уже 29 марта, а это в среднем недели на две раньше обычного. Акимом района было подписано Постановление о предстоящем трехмесячнике (с 29 марта по 29 июня) по Нуринскому району, создан штаб и санитарный патруль, контролирующее выполнение проводимых работ.

Нуринцы, поддержав начин карагандинцев, а также помня о том, что район будет отмечать в этом году свое 80-летие, все как один вышли в субботу на улицы сел и поселка, чтобы дружно навести порядок на улицах и в скверах, в парках и возле домов. По данным отдела жилищно-коммунального хозяйства в этот день на территории Нуринского района в проведении субботника приняли участие 181 коллектив или 6844 человека кроме населения. Было привлечено 52 автомашины и 47 единиц специальной техники. Всего убрано 973 гектара территории, ликвидировано 30 несанкционированных свалок, отремонтировано несколько световых точек, 11 фасадов, покрашено и отремонтировано 2425 погонных метров ограждений, обрезано более 1700 деревьев, высажено 25 саженцев.

Наиболее ответственно к проведению данного мероприятия подошли в сельских округах Шербаковское, Байтуган, Жанбобек, Кобестей, Жарсай, Изенды, Кертеиды и районном центре.

В поселке Кивка еще задолго до 9-ти часов утра на центральной площади раздавались веселые аккорды современной музыки. Во всех направлениях можно было увидеть спецназ на субботник представителей трудовых коллективов с вениками, граблями, лопатами. Вместе с привычным приветствием все поздравляли друг друга с праздником – с долгожданной весной и теплом. Сегодня каждому хотелось сделать что-то хорошее для поселка.

Особенно воодушевлял тот факт, что весь собранный мусор сразу же вывозился техникой вновь созданного коммунального хозяйства. Результаты труда были палачи. Некоторые организации, не дожидаясь, когда к ним подойдет трактор с грузовым автомобилем, организовывали самовывоз, как например, почтовое отделение связи и противопожарная служба. Отмечая высокую сознательность населения, нельзя не отметить и тот факт, что в раймедобъединении вышли на субботник даже те, кто отлежал ночь на посту.

По улицам районного центра с музыкальным сопровождением разезжал видеомобиль Дома культуры, поочередно останавливаясь то возле одной организации, то возле другой, давая возможность немного отдохнуть и даже перекусить горячими блюдами и напитками, которые здесь же развозили сотрудники кафе «Береке».

Ну, а то, что все работали в приподнятом настроении, можно проследить по следующим высказываниям:

Е.Аринов: В каждом человеке должен постоянно присутство-

вать патриотизм – к своей земле, к своему народу, к тому месту, где ты живешь и трудишься. В своем доме мы придерживаемся чистоты и порядка, так почему же не можем перенести это на свой поселок, ведь это наш общий долг.

Ж.Мухамеджанов: Этот субботник являет собой продолжение Наурыз – обновления, очищения, открытия родников, благоустройства, т.е. всего того, чем мы приветствуем приход весны. Все это надо нам самим: жить в чистоте, в ладу с природой и собой, показывать пример молодежи, чтобы их будущее было еще лучше и еще «чище» (С.Меркулов).

- Сегодняшний наш выход на субботник лишний раз доказал, что мы не только поддержали инициативу акима области, но и то, что нам всем это очень нужно. И тот энтузиазм, который можно отметить у представителей трудовых коллективов – пример тому, что всем нам хочется жить в чистоте и порядке. А когда в мире будет светло и чисто, то и в душах наших будет больше добра, что так необходимо в жизни.

С.Омарова: На этот первый субботник мы вышли сегодня в составе 40-а человек, это учителя и техперсонал, разделившийся на две группы, одна из которых убирала возле школы, а другая – на закрепленном участке. А так как продолжались каникулы, то всех учащихся мы попросили навести порядок возле своих домов. Кроме того, по уже сложившейся традиции, мы заходим практически в каждый дом, возле которых работаем и просим хозяев принять участие в благоустройстве своей территории, а также не выкидывать мусор за «красную» линию дворов. Мы уверены, что если позволит погода, то к следующему всеобщему субботнику, который планируется провести 19 апреля, мы будем заканчивать даже побелку.

Р.Кутжанова: Библиотекари и работники Дома культуры вышли на субботник с праздничным настроением и с каким-то особым чувством гордости за свой поселок, в котором обязательно будет наведен образцовый порядок. У каждого улыбка на лице, в душе – оптимизм и доброжелательный настрой. Если мы и впредь будем также организованно работать, то к майским праздникам Кивка превратится не просто в чистый, но и благоустроенный поселок, где будет хорошо и уютно всем: и своим, и приезжим, а самое главное – нашим детям.

М.Белякова: - Наконец-то закончилась долгая зима и с первыми лучами весеннего солнышка в прекрасном настроении мы все дружно взялись очищать свой поселок. Это наш долг и каждый житель обязан помнить об этом и делать все возможное, чтобы Кивка день ото дня становилась все краше и краше. И пусть наши дети ее видят только чистой и уютной.

Н.Колокольчикова: На сегодняшний субботник не пришлось никого вытязывать, все учащиеся, кто проживает в Кивке, пришли, вооружившись граблями, метлами, ребята – ножовками. С самого утра работа особенно кипела в парке на нашей территории, где расположена спортивная площадка и аллея для отдыха. Все шутили, смеялись, с удовольствием работали, мгновенно отмечая результаты своего труда.

Н.Казанцева: Как обычно, весь наш коллектив вышел на субботник в отличном настроении. Немалая его часть – это люди той старой закалки, которые помнят еще лесинские субботники. Молодежь наша тоже не отстает и еще более активна от сознания, что делаем мы общее дело не для кого-то, а, прежде всего для себя. Нам ходить по этим улицам, жить и дышать чистым воздухом, а значит, сохранять свое здоровье и беречь экологию.

Г.Мальгождарова: Очень радуется, что в этом году мы как можно

раньше очистим поселок от скопившегося за зиму хлама и мусора. Работы много, но и нас не мало. Давно известно, что любой коллектив сплачивается еще больше в неформальной обстановке. Субботники – лучший для этого повод. К тому же, когда после такой физической работы можно проследить результат своего труда, то и душа радуется от сознания, что теперь мы будем спешить на работу по чистым и скоро зеленеющим улицам.

нас станет теплее, а значит, плохих поступков будет совершаться меньше.

Супруги Полтораки: Мы с супругой в этот день тоже не могли усидеть дома, видя, как рядом кипит работа организаций. И нам захотелось внести свой вклад, пусть даже в своем дворе. Уверены, что большая часть населения, подступая таким необыкновенным настроением, уже вовсю хлопочет у себя на участках.

Во второй половине дня после проведенного короткого совещания у заместителя акима района Б.Б.Коптегулова в целях подведения итогов и определения объемов работ на следующие субботники был проведен рейд санитарного патруля, в состав которого вошли сотрудники РОВД, экологи, санэпидемслужбы, редакции газеты «Нұра», отдела архитектуры, жилищно-коммунального хозяйства, акима поселка и др.

Начиная с выездов в Кивку и объезжая все улицы поселка, останавливаясь в местах с наиболее неблагоприятным видом, заместителем акима района были даны соответствующие распоряжения каждой службе в части предписаний ответственным за тот или иной участок. В частности, всем юридическим лицам рекомендовалось в ближайшие сроки убрать территории позади основных зданий, окультивировать деревья, покрасить заборы и выкрасить фасады. Что касается физических лиц, проследить, чтобы каждый дом поселка имел эстетичный вид, а это значит – ровные покрашенные заборы, выделенные и подрезанные деревья, чистую территорию возле дворов.

Большой объем работы в год 80-летия района предстоит и поселковому акимату, который на сегодняшний день пока еще недостаточно определил весь объем работ. В его обязанности входит вывоз бесхозных свалок, а также контроль за окультивированием всех свободных территорий, где деревья заросли, словно в лесу.

Ежедневный мониторинг выдачи предписаний и их исполнения будет находиться на постоянном контроле в районном акимате в период прохождения всего трехмесячника по благоустройству, очистке и озеленению территории.

Наталья ШЕВЧЕНКО

Агропродовольственная программа

Подготовка семян к посеву

Важным резервом решения продовольственной программы является использование на посев высококачественных семян. Об их большой роли в создании соответствующей величины урожая в народе сложилось немало пословиц и поговорок: что посеешь – то и пожнешь, от худого семени не жди хорошего племени, хорошие семена – залог высокого урожая и т.д.

Известно, что жизненный цикл высших растений осуществляется в процессе органогенеза на основе программы, заложенной в генетическом аппарате каждого сорта. Эта программа реализуется в соответствии с внешними условиями в зависимости от экологических факторов. От того, насколько внешние условия выращивания будут соответствовать требованиям биологии растений, зависит урожай, качество семян.

Ценность семян, как посевного материала зависит от комплекса биологических свойств. Некоторые из этих свойств, имеющие особое агрономическое значение, отражены в государственных Стандартах и нормируются специальными показателями (всхожесть, влажность, чистота и др.), определяются в семенных лабораториях к сведению владельца семян (энергия прорастания, масса 1000 семян, жизнеспособность, сила роста и т.д.).

Показатели, характеризующие степень пригодности семян к посеву и связанные непосредственно с оптимизацией их высева (расчет нормы высева и т.п.), принято называть посевными качествами. Урожайные свойства семян определяются их наследственностью и модификационной изменчивостью под влиянием окружающей среды. Модификационная изменчивость оказывает большое влияние на формирование свойств семян, и это необходимо учитывать в агрономической работе. Под влиянием агротехнических приемов, метеорологических факторов и т.п. формируются семена, не одинаковые по биохимическому составу и физиологическим особенностям, что предопределяет их разную продуктивность. Урожайные свойства семян связаны с их посевными качествами и поэтому нуждаются в постоянном внимании агронома.

К числу важнейших показателей посевных

качеств семян относятся всхожесть, энергия прорастания, крупность и др.

Высокая всхожесть – важное требование, которому должны отвечать хорошие семена. При пониженной всхожести они снижают свои урожайные свойства.

Энергия прорастания – также важный показатель качества. Если она понижена, то даже при кондиционности по всем другим показателям семена нельзя считать полноценными. Опыты показали, что семена, прорастающие позже срока, принятого для определения энергии прорастания, являются почти балластом в семенной партии, а растения, выросшие из них, на 15-20% менее продуктивны, чем из семян, проросших до этого срока. Чем меньше разрыв между лабораторной всхожестью семян и энергией их прорастания, тем лучше.

Крупность семян – не решающий фактор в получении высокого урожая, хотя продуктивность растений обычно повышается с повышением массы 1000 семян.

При подготовке семян к посеву применяют обеззараживание, воздушно – тепловой обогрев и другие приемы. Протравливание семян должно проводиться строго по инструкции с тщательным соблюдением техники безопасности. При протравливании семян зерновых культур применяют: ВИТАВАКС 200 ФФ, 34% в.с.к., 1,5-2,0 л/т, ДИВИДЕНД СТАР 0,36 т.к.с 1,0-1,25 л/т, КОЛФУГА-СУПЕР 20% в.с. 1,5-2,0 л/т, РАКСИЛ 6% в.р.к. 0,4 л/т, ПРЕМИС 2,5% в.с.к. 1,0-1,5 л/т, СУНКАР-1, 10% в.с. 3,0 л/т.

Согласно п.1. ст.13 Закона РК «О семеноводстве» высев семян в хозяйстве района будет запрещен в случае, если семена не прошли лабораторный анализ для определения посевного качества. За не исполнение данного требования в срок до 1 апреля 2008 года (крайний срок) ответственные лица будут привлекаться к административному наказанию согласно КоАП РК.

А. РАХИМБЕКОВА,
главный госеминспектор
ГУ «Нуринской районной
территориальной инспекции
КГИ в АК МСХ РК»

Вниманию населения района!

КГП «Каратал» Нуринского района осуществляет вывоз мусора и шлака по следующим расценкам:

Автомашина грузоподъемностью 10 тонн

- для юридических лиц – 1945 тенге, для физических лиц – 1500 тенге.

Тракторный прицеп грузоподъемностью 5 тонн

- для юридических лиц – 950 тенге, для физических лиц – 750 тенге.

Обращаться по телефону: 22-4-56.

Оплату можно произвести в здании районного акимата в кабинете № 8 с 9-00 до 18-00.

Чистый поселок – залог здорового населения

Болезнь легче предупредить, чем лечить. Работа УДГСЭН КО по Нуринскому району имеет профилактическое направление. Поддержание санитарно-эпидемиологического благополучия за счет профилактики инфекционных заболеваний – одно из приоритетных направлений в работе УДГСЭН.

Инфекционные заболевания – дизентерия, тифопаратифозы, геогельминты, холера, сальмонеллез, столбняк, газовая гангрена, сибирская язва – возможны от непосредственного контакта с зараженной почвой, потому что возбудители этих заболеваний могут длительное время жить в почве (от нескольких дней до 3-х лет), сохраняя патогенные свойства. Эпидемиологическая роль почвы заключается в том, что она может быть источником заражения поверхностных, подземных вод, пищевых продуктов растительного происхождения.

Одним из главных мероприятий профилактики инфекционных заболеваний является очистка населенных пунктов, благоустройство, озеленение. Уже после первого субботника видно, как преобразился наш поселок, другие населенные пункты. Постоянно поддерживая чистоту населенных пунктов, мы общими усилиями не дадим начаться инфекционному процессу.

Сегодня хотелось бы еще раз напомнить о тех крайних мерах воздействия УДГСЭН, которые будут применены в случае невыполнения требований санитарных норм и правил по очистке, благоустройству и озеленению населенных пунктов.

Статья 323. Нарушение законодательства в области санитарно-эпидемиологического благополучия населения.

Штраф на физических лиц до 5 МРП (5 840 тт.)
На должностных лиц, индивидуальных предприни-

мателей, юридических лиц, являющихся субъектами малого и среднего предпринимательства - до 30 МРП (35 040 тт.) На юридических лиц, являющихся субъектами крупного предпринимательства - до 100 МРП (116 800 тт.)

Статья 387 ч. 1 Нарушение правил благоустройства территории населенных пунктов, а также разрушение объектов инфраструктуры:

предупреждение или штраф на физических лиц

- до 20 МРП (23 360 тт.);

на должностных лиц, индивидуальных предпринимателей, юридических лиц, являющихся субъектами малого и среднего предпринимательства - от 20 до 40 МРП (46 720 тт.); на юридических лиц, являющихся субъектами крупного предпринимательства - от 50 до 100 (116 800 тт.)

ч.2. Действия, предусмотренные частью первой настоящей статьи, совершенные повторно в течение года после наложения административного взыскания влекут: штраф на физических лиц - от 20 до 30 МРП (23 360 тт. до 35 040 тт.); на должностных лиц, индивидуальных предпринимателей, юридических лиц, являющихся субъектами малого и среднего предпринимательства - от 30 до 50 МРП (35 040 тт. – 58 400 тт.); на юридических лиц, являющихся субъектами крупного предпринимательства - от 100 до 300 МРП (116 800 тт. до 350 400 тт.)

Выполняя все требования по благоустройству и очистке территории, вы не только экономите свои деньги, но и сохраняете здоровье.

Г. ДОСПОЛОВА,
начальник УДГСЭН КО
по Нуринскому району

Жеңімпаз

Сүйер ұлың болса сүй,
Сүйерге жарар ал.
(Абай)

Астанада 2 АИБА ойындары 2008 жылы Кытайда Бейжінде өтетін олимпиада ойындарына қатысатын былғары қолғап шеберлерін іріктеу оз мәресіне жетті. Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мерекесімен тұяна-тұс келген 2 АИБА ойындарының нәтижесі барша Қазақстандықтарды қуанышка келетті. Бұған дейін Қазақстандықтардың қоржынында олимпиадаға 5 жолдама болса, бұл жолы да еліміздің былғары қолғап шеберлері айқын басымдылықпен жеңіс тұғырына жетіп тағы да 5 жолдаманы қанжығыға байлады. Солардың біреуі – жеңімпаз жерлесіміз Қанат Абуталиповтың қанжығысында.

Қазақстан ұлттық құрама командасының мүшесі. Астана қаласының атынан шыққан былғары қолғап шебері Қанат Абуталиповтың отбасы біздің Ахмет ауылында тұратынын біреу білсе, біреу білмейді. 2000 жылдары тұрмыстың талабымен Абуталиповтар жаңағы Нұра өзені бойындағы Ахмет ауылына көшіп келген.

Қанат Абуталипов 1983 жылы Қорғалжын өңіріндегі Баршын бауырындағы Жанбобек ауылында дүниеге келген. Халықаралық дәрежедегі спорт ше-

бері. Әлем кубогының күміс жүлдегері, Орталық Азия ойындарының чемпионы, Қазақстан чемпионатының бірнеше дүркін жеңімпазы, бірнеше «А» дәрежелі жарыстардың жеңімпазы, чемпионы.

2 АИБА ойындарында Қазақстандықтарға тең келер ешкім болмады. Еліміздің ұландары айқын басымдылықпен жеңіске жетті. Ақтық сайыста жалықпай тыңғырықты дайындықпен келген Қанат 54 кг салмақта өнер көрсеткен өзбек жігітін жеңіп еліміздің мерейін өсірді.

Қанат 2 АИБА ойындарының Алтын медальмен ел Президентінің кубогымен марапатталып, Кытайда Бейжін қаласында өтетін 2008 жылдың тамыз айындағы ХХІХ олимпиадалық ойындарға еліміздің намысын қорғауға жолдама алды.

Жерлесіміз Қанатқа және елі үшін байрақты бәсекеге түсетін Қазақстандық боксшы былғары қолғап шеберлеріне олимпиадада бақтарын жанып, жеңіс тұғырына көтеріліп, Қазақстанның қок байрағын желбіретіп, анураны әулетіп, еліміздің мәртебесін қотере берулеріне тілектеспіз.

Қ. ТӨКЕШЕВ,
С. Сейфуллин атындағы
орта мектебінің мұғалімі